

ЛУЛАТА.

Разказъ отъ Андре Терье.

Когато постъпихъ въ четвърти класъ, азъ и другаритѣ ми страстно желяехме да пушиме тютюнъ. Намъ се чинѣше, че съ папириска или съ лула въ зѣбитѣ ние изглеждаме за всички по-голѣми. И поради това, за насъ нѣмаше по-велико удоволствие отъ туй да минемъ прѣзъ града съ папириска въ устата.

Ние нѣмахме пари за тютюнъ, та запушвахме всичко, каквото може да замѣни тютюна: пушихме даже шума. Но да имаме лула, да пушиме „както трѣбва“ летиински тютюнъ, бѣше наша завѣтна мечта. Ние завиждахме на всички възрастни, които си имаха лула. Особно азъ завиждахъ на търговеца-манифактуристъ Бижаръ; неговото дюкянче бѣше тъкмо срѣщу нашата къща, прѣзъ пѣтя.

Когато, понѣкогажъ, минавахъ по пѣтя пощенски кола, крѣглоликия веселъ Бижаръ стоеше, опрѣнъ на дюкянската врата, и, пушайки клѣбца димъ отъ луличката си, огледваше пѣтувачитѣ. Вечеръ, когато на тѣлпи минавахъ по улицата работници, връщайки се отъ работа, тѣ заварвахъ Бижара на сѣщето мѣсто: той си отпочиваше слѣдъ обѣда въ облаци отъ тютюневъ пушекъ. Неговата лула ми се струваше като чудо на красотата; азъ не отвеждахъ очи отъ нея, а нощно врѣме я сънувахъ...

„Охъ, тоя ми Бижаръ! Бездѣлникъ! вѣчно съ лулата въ рѣцѣ! Дай му само да пуца кълба пушекъ!“ Тѣй говорѣше съ досада моя татко, щомъ го съгледаше на вратата.

Татко ми, слабичкъ и работливъ човѣкъ, бѣше винаги загриженъ и брѣбливъ, той се трудѣше безъ отидхъ въ своя аптекарски магазинъ и не можеше да търпи мързеливи хора.

За туй той и мѣмрѣше Бижара, прѣсказвайки му лошъ край.

Прѣдсказанието на моя татко се сбѣдна: Бижаръ завърши злѣ. Веднажъ, когато се събудихъ, азъ видѣхъ на пустнатитѣ кепенци на дюкяна на Бижара нѣкакво жѣлто обявление. Въ обявлението се казваше, че цѣлото имущество на Бижара се продава за дългове на публиченъ трѣгъ.

„Азъ го прѣдрѣкохъ това“, говорѣше татко ми, „азъ говорѣхъ, че той ще си пропуши дюкяна“.

Въ работитѣ на Бижара мене ме занимаваше едно: сѣдбата на неговата чудна лула. Ще я продадатъ ли и нея на публиченъ трѣгъ, или сиромакхътъ Бижаръ ще си я запази за своя утѣха? Азъ искахъ много да узная по-скоро за това и бихъ заплатилъ скѣпо, само да бѣда на разпродажбата, за нещастие, разпродажбата бѣ въ врѣме на уроцитѣ въ училището, и да се измѣкна отъ уроцитѣ ми бѣ невъзможно. Татко не ми позволяваше да пропушамъ уроци, и бихъ си изтеглилъ здравата. ако бихъ се рѣшилъ да си напустна учението. Принуденъ бѣхъ, макаръ и съ стиснато сърдце, да си гледамъ работата, при все че прѣзъ цѣлия урокъ азъ за нищо друго не мислѣхъ освѣнъ за лулата на Бижара.

Повече отъ недѣля врѣме азъ само за лулата бѣлнувахъ. Бѣхъ почналъ да се успокоявамъ, когато веднажъ, връщайки се отъ училище, азъ се спрѣхъ да попогледамъ на изложбата въ джамлъка на вехтарина Мируфъ.

Изпочупени мебели, шарени дрехи, стари нашарени вази, прѣпарирани птици, стари пи-